

ความเครียดและการเผชิญความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
 ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
 พ.ศ.2542
 ISBN 974-663-456-9
 ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

วพ
 ส661คก
 ๒54๒ '49104 (ค.๒

3937492 NSPS/M : สาขาวิชา : สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์; พย.ม.(สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์)

คำสำคัญ : ความเครียด / การเผชิญความเครียด / ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง

สายพิน ลิขิตเลิศคำ : ความเครียดและการเผชิญความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง (STRESS AND COPING STRATEGIES OF CAREGIVERS OF ALCOHOLIC PATIENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ทศนา บุญทอง Ed.D (Nursing and Higher Education), วาสนา แฉล้มเขต กศ.ม.(การแนะแนว), อติรัตน์ วัฒนไพลิน กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร) 92 หน้า. ISBN 974-663-456-9

ผู้ดูแลซึ่งต้องอยู่ร่วมกับผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง มักจะเกิดความเครียดอันมีผลมาจากความพยายามที่จะคงสมดุลของสภาพร่างกายและสภาพจิตใจในการดูแลผู้ป่วย และผลกระทบจากการดูแล ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงความเครียดและการเผชิญความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง เพื่ออธิบายสถานการณ์ต่าง ๆ ในการดูแลที่ก่อให้เกิดความเครียด ระดับและลักษณะของความเครียดตลอดจนวิธีการที่ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังพยายามที่จะเผชิญกับความเครียด กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้ดูแลผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง จำนวน 100 คน ที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลศรีธัญญา โรงพยาบาลศิริราชและโรงพยาบาลสมเด็จพระอริยวงศาราชกุมารีระหว่างวันที่ 26 มีนาคม ถึง 30 พฤศจิกายน 2541

ผลการศึกษาพบว่า สถานการณ์การดูแลที่ก่อให้เกิดความเครียดมากที่สุด คือ สถานการณ์การจัดการเมื่อผู้ป่วยมีการทำร้ายผู้อื่น ทำร้ายตนเอง และสถานการณ์การจัดการต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศของผู้ป่วย ผู้ดูแลจำนวนมากมีความเครียดในระดับปานกลาง ลักษณะความเครียดที่ปรากฏ พบได้ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ กระบวนการคิด พฤติกรรมทางสังคม และจิตวิญญาณ การปรับตัว มีทั้งการมุ่งเน้นไปที่การแก้ปัญหาหรือแก้สถานการณ์ และการลดอารมณ์ที่เป็นทุกข์ ผลการวิจัยนี้ มีข้อเสนอแนะพยาบาลในการให้ความสำคัญกับผู้ดูแลผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง โดยการเตรียมวางแผนก่อนกลับบ้าน และเตรียมให้ผู้ดูแลสามารถเผชิญและควบคุมสถานการณ์เฉพาะหน้าที่ก่อให้เกิดความเครียดได้ ควรจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาแก่ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง เพื่อลดความเครียดและเพิ่มความสามารถในการเผชิญกับความเครียดอันเนื่องจากการเป็นผู้ดูแล

3937492 NSPS/ M: MAJOR: MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING;
M.N.S. (MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING)

KEYWORDS: STRESS/ COPING WITH STRESS/ CAREGIVERS TO CHRONIC
ALCOHOLICS

SAIPIN LIKHITLERTLUMP: STRESS AND COPING STRATEGIES OF
CAREGIVERS OF ALCOHOLIC PATIENTS. THESIS ADVISORS: TASSANA
BOONTHONG, Ed.D. (Nursing and Higher Education), WASSANA CHALAEMKHET, M.Ed.
(Guidance), ATIRAT WATTANAPAILIN, Ed.D. (Curriculum Research and Development)
92 P. ISBN 974-663-456-9

Caregivers who have to live with chronic alcoholics are likely to suffer from stress as they endeavour to remain physically and mentally sound. Therefore the researcher has studied the stress symptoms in caregivers to chronic alcoholics and the ways in which such caregivers endeavour to cope with stress. The study identifies situations that cause stress, the nature and degrees of stress symptoms, and the ways in which these caregivers try to cope with stress. The sample population consisted of 100 caregivers to chronic alcoholics who received treatment at Sri Thanya Hospital, Siriraj Hospital, and Somdej Chaophraya Hospital between 26 March and 30 November 1998.

The results of the study show that the most stressful situations are experienced in situations where caregivers have to cope with a patient who does harm to others, does harm to himself/ herself or exhibits sexually deviant behaviour. Many caregivers experience stress on a moderate level. Stress symptoms may be physical, emotional or spiritual; they may relate to cognitive and social behavior. Coping aims at solving problems or situations and at reducing suffering. In conclusion the study proposes that the nursing staff should be advised to work out plans for the patient's conduct after he/ she has been discharged from hospital and to give advice to caregivers as to how to cope with and immediately control stress-provoking situations. Arrangements should be made to give advice to caregivers to chronic alcoholics so that they may be better prepared to reduce stress and cope with stressful situations.